

בשעה שפרשת מבקר „העולם הזה” אורגיות ליליות של צעירות מתעללות

האומללים — אלפי זקנים מופקרים בישראל לחמ"טנות ולרדיפת-הבצע של בעלי בתי אבות פרטיים. הגלו מנצלים את העובדה כי בארץ אין די בתי מינימאליים, מחזיקים את הזקנים בתנאים תת-אנושיים. הוא ציבוריים וכי הלחץ להתקבל אל המעטים הקיימים, הוא עזום. בתי-האבות הפרטיים אינם מקיימים רמת שירותים מינימאליים, מחזיקים את הזקנים בתנאים תת-אנושיים.

עצירים, לא בני-אדם. למה אף אחד לא מתערב? הרי זה יותר גרוע ממה שקרה ב"ניו יורק, עם בתי-הזקנים של הרב ברגמן!" שעה קלה לאחר ארוחת-הבוקר במוסד חזרה אחת הזקנות, המתגוררת בו, מ"חנות-מכולת סמוכה, כשבידיה סלי-מיצי רכים, "יש זקנים שכמעט לא צריכים לאכול", אמרה, "אבל לי האוכל לא מספיק. אני נשארת רעבה. או אני קונה." לשאלה, כיצד מטפלים בהם בשעות הלילה, השיבה: "אנחנו אומנם אנשים זקנים, אבל עדיין יש לנו כבוד. מה שנעשה פה זה לא בסדר. כל הלילה אף אחד לא ניגש. כל הזמן יש צעקות וצחוק מבחוץ רים צעירים שבאים למטפלות. התלוננו הרבה פעמים בפני ההנהלה".

שלוש בחורות שעבדו בבתי-אבות זה, אך עזבוהו לאחר זמן קצר, אותו במוסד דות אחרים. "חשבנו שכאן אפשר יהיה לעבוד בנאות מנות ולהתפרנס בכבוד", הן סיפרו, "אבל מהר מאוד גילינו שזה לא כך. לא יכולנו לעבוד עם כל הפריחות שעובדות שם. הן לא גמרו אפילו עממי, ברחו מהבתים שלהן במושבים ליד באר-שבע או מי יודע איפה, ושכרו חדרים בתל-אביב כדי לעי שות חיים.

"ההובי שלהן זה להתעלל בזקנים, ולאף אחד לא איכפת. בעלי הבית כמעט אף פעם לא נמצאים במקום. בלילות באים לשם כל החבר'ה שלהן, פושעים צעירים, ועושים חגיגות. לא פעם הם גנבו כומר יות של כדורי-הרגעה בשם ואליוס, שאסור למכור אותם במכירה חופשית בבתי-המירקחת, ואחר-כך היו יוצאים מסטולים. אף פעם אי-אפשר היה לדעת אם הן יבואו לעבודה או ימצאו מישהו שיקח אותן לאי-לית. לכן, לא פעם קרה שנאלצנו לעבוד שלוש או ארבע מיסמרות רצוי פות, כי לא היה מי שיחליף אותנו. אסור היה לנו להתארגן בהסתדרות. היתה לנו משכורת-רבע, וגם אותה אף פעם לא קיבלנו בזמן. תמיד, רק כמה מאות לירות על החשבון. כאשר אחת מאי-תנו היתה חולה ובאה עם פתק מרוסא, שחייב אותה לשכב במיטה שבועיים, הי בוס איים שהוא לא ישלם עבור ימי המחלה. מובן שגם נאמר לנו מראש שאין במקום-העבודה הזה חופשה שנתית."

„שלא יפתחו את הפה!"

בית-האבות גלרם, השוכן ברחוב פנחס רוטנברג 17 ברמת-גן, שייך ל"אלכסנדר (אלכס) גלר ולעמוס רומנו. יומיים תמימים המתנתי עם הצלם ליד פתח בית-האבות האמור, כדי לבדוק אם בעלי המקום, שהם גם בעלי בתי-האבות נוספים, מגיעים למוסד כדי לפקח מקרוב על הנעשה בו. גלר הגיע פעמיים, בשני הימים, לחצי-שעה בכל פעם בשעות הצהריים ואילו ושותפו, רומנו, לא נראה במקום אפילו פעם אחת.

מעשית, מפקחת על הנעשה בבית בחור רה צעירה בשם גאולה שרעבי. את התי-אוריה שלה על טיב הטיפול שיש להע" ניק לזקנים למדתי לדעת כאשר סימתי את החקירות סביב המוסד. או הצגתי את עצמי, ביקשתי לשוחח עם בעלי-המקום. "אסור לכם להיכנס ואסור לצלם!" הרי דיעה גאולה שרעבי בהתרגשות. היא צילצלה כדי להעיק את הבוס, ובניתיים ניאותה להצטרף אלינו לשיחה, ליד שער-הכניסה. שאלנו אותה, מדוע הזקנים יושבים בחדריהם, עצובים ומשועי ממים. היא פרצה בצחוק פרוע. "שישחקו איתם, הא? שיגידו תודה שהם בכלל חיים, ושלא יפתחו יותר מדי אפה!" מכונית פורד מפוארת, מדגם חדיש, נעצרה בסמוך, ומתוכה יצא אלכסנדר גלר, אחד משני בעלי המוסד. הוא לא הסכים לשוחח איתנו. הסתלקו מכאן מיידו" סיגן בועם. הצלם ניסה לצלמו, אך הוא

משאבים כספיים לטיפול בנושא זה. את המצב ניצלו סוחרים רוזיים, ששכרו בניינים ריקים וחקימו בהם בתי-אבות שדמו למחנות-ריכוז. כך קמו, לצידם של בתי-האבות הדתיים של בני היישוב חישן, בתי-אבות של סוחרים חסרי-מצמון, אשר הציעו את שירותיהם לישישים בני המעמד הבינוני. הללו לא יכלו לממן את שהותם בבתי-אבות מפוארים ועם זאת, מאחר שלא היו מיקרים סוציאליים, לא יכלו להיקלט במוסדות שהקים מישר-רדי-הסעד.

מבקר „העולם הזה" חקר את הנעשה באחת מרישות בתי-האבות הפרטיים, זו השייכת לאלכסנדר גלר ולעמוס רו-מנו. הוא גילה דברים מסמרי-שיעור. להישאר ללון במוסד. גם אליהן באים בחור רים. עד עלות השחר בוקעים משם קולות צחוק של צעירים שתויים או מסוממים. "לא פעם ראיתי במויעיני, קבוצת בחורי רים יושבת ליד הבניין, וכל כמה דקות תור מק אחד מהם פנימה ואילו אחר יוצא. כמה פעמים אפילו הזעקתי את המישר, טרה, אבל שום דבר לא עזר."

משך דורות רבים עלו יהודים לארץ-הקודש כדי למות בה. רבים מהם הצטופפו בבתי-אבות. הציפייה המנוונת למוות השפיעה על מהותם ועל תוכנם של אותם מוסדות. עד היום טרם השתחררו בתי-אבות רבים בארץ מדפוסי השיבה מיושנים, אשר לפיהם תפקידו היחיד של הישיש הוא לחיות ללא כל תוכן ועניין, להמתין בסבלנות ליום מותו הגואל. גידול אוכלוסיית הזקנים בארץ לא היה אורגאני. בשנות החמישים הראשונות, עם גבור גלי העלייה, גדלה אוכלוסיית הזקנים במהירות. נוצר לחץ עצום של ישישים שלא יכלו למצוא פיתרון קיום בבתי-האבות. המדינה לא נערכה לטיפול מוסדי בזקן. כמעט שלא חוקצו

חוב פנחס רוטנברג ברמת-גן הוא רחוב-מגורים שקט. הבניין מיספר 17 בו, המשמש כבתי-אבות פרטי (שמות של הי שונה משאר הבניינים סביב, אך עם רדת הלילה מתרחשים בו דברים מוזרים. "בלילות מתחילות הצעקות." מספרת שכי נה המתגוררת בבניין סמוך (שמות של הי מצוטטים שמורים במערכת). "הזקנים נזר קקים לעזרת המטפלת לעשיית הצרכים, והם צועקים ומתחננים שעות על גבי שעות שתבוא. אבל עד הבוקר איש לא טורח להיכנס לחדריהם. המטפלת עצמה עסוקה אותו זמן באירוח ירודים שמתגנבים לחד-רה בחשאי. "לא פעם מעדיפות בחורות נוספות, המת גורות בחדרים שכורים בעיר, ואשר משמרת-העבודה שלהן נקבעה לשעות-היום,

אחיות-רחמניות כחיות-אדם

סיפוריהן של שתי שכנות אחרות. הי מתגוררות בצידו האחר של בית-האבות, בדירות גבוהות, היה זהה. אחת מהן הוסיפה: "מדירתי אפשר לראות הי